

MILŽINIŠKI RUSŲ KARIUOMENĖS MANEVRAI

Ališauskas, K. 11 2 68 7312 S. Washtenaw Ave. CHICAGO, ILL., 60629

KANADOS PAŠTININKŲ STREIKAS IR AMERIKOS PAŠTO RŪPESČIAI

TORONTO. — Kanadiečiai jau visą savaitę negauna jokio pašto, nes pašto tarnautojai ir laiškanesiai streikuoja. Visuomenė šis streikas sudaro nepatogumų ir vis daugiau spaudoje kalbama apie reikalingą suvaržyti vyriausybės tarnautojus, kad jie neturėtų teisės streikuoti. Kai kas siūlo greit sušaukti atostogaujantį parlamentą, kad jis išleistų atitinkamus įstatymus. Streikuoja 24,000 tarnautojų. Jie reikalauja algų pakėlimo 75 centų į valandą, o valdžia siūlo 15 centų pakėlimą.

Žmonių nepatogumas, negaunant laišku ir laikraščių, dar būtų pakeliamas, tačiau yra biznio bendrovių, kurios pardavinėja prekes tik per paštą. Tokioms tenka pakelti didelius nuostolius. Kanados Kodak filmų laboratorijos, kurios gamina žmonių atsiunčiamas fotografijas, turėjo paleisti 85 darbininkus, nes biznis sumažėjo 75%. O paprastai vasaros mėnesiais tų fotografijų daugiau atsiunčiama.

Kitos biznio bendrovės daugiau naudojami telefonais, siunčia pinigų perlaidas specialiais kurjeriais. Visa tai sudaro daugiau išlaidų.

Viename laikraštyje aprašomi vargai vienos motinos, kurios dukte išteka. Į jos vestuves pakvietimai liko neišsiuntinti. Kitas vyras ruošėsi važiuoti mėskeriui, tačiau jo pašto užsakyma neatėjo ir jo planai pasikeitė.

Kalbant apie pašto patarnavimus, Amerikoje didėja susirūpinimas, kad pašto tarnyba mažai padarė pažangos per paskutinį dešimtmetį. Kiti tvirtina, kad seniau pašto patarnavimas būdavo geresnis. Dabar, kaip tvirtina pašto viršininkas kongreso komitete, teks sumažinti pašto įstaigų skaičių, teks net nutraukti laišku pristatymą kai kuriomis dienomis.

Privatume biznyje, kaip apskaičiuoja New York Times, tarp 1958 ir 1967 metų produktumas padidėjo 34%, tuo tarpu pašto tarnyboje palyginus įdedama kapitala, tas produktumas pakilo tik 2.5%. Pašte per mažai vartojama naujos technikos. Darbo jėgą sudaro mažai mokslo gavę mažumų darbininkai, daug kur negrai. Jie pašto tarnyboje sudaro didelį procentą. Laikraštis kelia klausimą, ar tas mažumų sandams nenkenkia pašto produktumui. Pašto tarnybai gresia katastrofa — tvirtina laikraštis. Jau du kartus, 1963 metais ir 1966 metais Čikagos pašte darbas buvo visai sustojęs. Tokių atsitikimų gali ateityje pasitaikyti ir daugiau.

Tai tik utopija

Gal ir ateis diena, kai žmogus nusipirks traukinio ar lėktuvo bilietą ir nulėks pasižiūrėti tokio dalyko, bet tuo tarpu tai tik utopija, ir aš savo amžiuje tokios permainos tikriausiai nesulaukiu...

Taip atsiliepė vienas netgi nebologų vardų valdžios akyse beturis Lietuvos menininkas, gavęs užuominą, ar jis nepabandytų atvykti vienos Vakarų Europoje šią vasarą numatomas rengti ir jam turbūt įdomios parodos. (E)

GARY. — Gary miesto ugniesgaisiai demonstruoja, reikalaujami algų pakėlimo net 150 dolerių per mėnesį.

IŠ VISO PASAULIO

VIENA. — Iš Austrijos pranešama, kad turistų, pereinančių sieną iš Čekoslovakijos skaičius paskutiniu metu labai padidėjo. Užvakar viename sienos perėjimo punkte suskaičiuota 1,500 čekoslovakų.

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius U Thantas pareiškė, kad jis nesikiš į Maskvos-Pragos krizę.

VIENA. — Austrijos komunistų partija paskelbė raginimą Sovietų Sąjungai ir Čekoslovakijai nedaryti nieko, kas galėtų pakenkti komunistams ir padėti imperializmui. Partija išpėjo vakarų pasaulio spaudą nepakenkti Čekoslovakijai savo straipsniais ir komentarais.

MAYS LANDING. — Autobusas, vežęs padenius žemės ūkio darbininkus, negrus New Jersey susidūrė su traukiniu. Septyni asmenys užmušti, 15 sužeisti.

WASHINGTONAS. — Senatorius Claiborne Pell, neseniai sugrįžęs iš Čekoslovakijos siūlo pagerinti santykius su nauja Čekoslovakijos vyriausybe. Jis siūlo Amerikai sugrąžinti čekams jų aukso, palengvinti keliones į Čekoslovakiją įsteigiant naują konsulatą Bratislavoje.

NEW YORKAS. — Kennedžių šeima nutarė įsteigti Roberto Kennedžio atminimui specialią studentams šelpti fondą, kuriuo galėtų pasinaudoti neturtingi, gabūs jaunuoliai. Tai būtų gyvas senatoriaus Kennedžio paminklas.

Nasseris perša arabams kantrybę

KAIRAS. — Egipto prezidentas Nasseris savo partijos suvažiavime pasakė kalbą, kurioje išpėjo visus arabus nepasiduoti Izraelio provokacijoms ir neįsivelti į naują karą, kol tam karui jie nebus, kaip reikia, pasiruošę. "Mums reikia kantrybės, tik tada mes laimėsime", — kalbėjo Nasseris.

Jis puolė Ameriką už žydų rėmimą ir pažadėjo atsiimti iš Izraelio visą savo teritoriją, nors "reikėtų paukoti po vieną kančinį ant kiekvieno tos žemės colio". Mes pasirinksiame laiką, kada pradėti karą, mes nepasiduosime provokacijoms, — aiškino Nasseris.

Egiptas, pagal Nasserį, dar nėra pasiruošęs dideliame puolimui, nors Egipto kariuomenė šiuo metu esanti stipresnė, negu buvo karo su Izraeliu metu. Egiptas išleidžia apsiginklavimui 690 milijonų dolerių per metus.

Stebėtojai galvoja, kad Nasserio kalba apie nuosaukumą ir kantrybę yra pasėka jo kelionės į Maskvą, kur komunistų vadai jam patarė nesikarščiuoti ir ne pradėti naujo karo.

Saigone jau kelinta diena eina gandai, kad komunistai rengiasi mortarais apšaudyti paveiksle matomus valdžios namus. Dešinėje matome vietnamiečių paminklą, šiomis dienomis pastatytą sostinė ginantiems kariams pagerbti.

CLEVELANDO MERAS PIRMĄ KARTĄ TURI KOVOTI SU NEGRŲ RIAUŠĖMIS

CLEVELANDAS. — Clevelando negrų rajone juodųjų nacionalistų grupė antradienio naktį pradėjo šaudyti į policijos mašinas. Nuo namų stogų, iš langų į atskirus policininkus ir baltus praėjusius pasipylė šūviai. Trys policininkai buvo nušauti ir 11 sužeisti. Kartu su automatiniais šautuvų ugnimi prasidėjo krautuvų plėšimas ir padeginėjimai. Policija nušovė du negrus ir suėmė 24. Miesto meras, pats negras, Carl Stokes pradėjo nenorėjo šaukti Nacionalinės Gvardijos kareivių, bet neramumams nemažėjant, kareiviai su šarvuotais automobiliais buvo pasiųsti į negrų rajonus.

Pernai liepos mėnesį Hough rajone, Clevelande žuvo keturi negrai, riaušės tęsėsi 5 dienas. Pernai negrai Clevelande buvo ramesni, negu kituose miestuose, nes nenorėjo pakenkti į miestą merus kandidatuojančiam Stokes. Ir balandžio mėnesį, kada žuvo dr. Kingas, Clevelando negrai parodė nuosaukumą ir nekėlė, kaip kituose miestuose, riaušių.

Korespondentai praneša, kad dabartinis neramumas meras Stokes labai pergyvena. Jis tuoj sušaukė negrų organizacijų vadus pasitarti. Patirta, kad policijos apšaudymas buvo ne spontaniškas, bet organizuotas vienos juodųjų nacionalistų grupės ir suplanuotas iš anksto.

Ohio gubernatorius Rhodes atskubėjo namo iš gubernatorių konferencijos. Jis tuoj uždraudė pardavinėti svaigalus Cuyahoga apskrityje, kurioje yra ir Clevelandas. Gvardijos kareiviai laikomi atsargoje. Jie bus panaudoti, jei riaušės išsiplėstų.

Kinija reformuoja aukštąjį mokslą

HONG KONGAS. — Kinijoje Mao Tse Tungas paskelbė naują švietimo politiką, kuri buvo išgirta visuose partijos laikraščiuose. Partijos vadai pripažįsta, kad universitetai yra reikalingi ir aukštasis mokslas turi būti vėl Kinijoje pradėtas. Jis tačiau pabrėžia, kad universitetai turi dėstyti tik tiksliuosius mokslus ir inžineriją.

Tų dalykų reikią mokytį praktiškai fabrikuose susipažinusius darbininkus. Viename Šanchajaus fabrike buvo išbandyta, kad nedirbė įmonės inžinieriai nėra tokie naudingi ir gabūs, kaip tie studentai, kurie į universitetus atėjo iš fabriku. Pastarieji tapę geri įmonių vedėjai, pasižymėję naujų mašinų statytojai.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Ambasadorius Harrimanas jau 14-tą sykį derėjosi su Šiaurės Vietnamo delegacija. Tris valandas užtrukusiame posėdyje jis ragino komunistus pripažinti Saigono vyriausybę, kad ateityje būtų galima su ja derėtis dėl Vietnamo ateities. Jis protestavo dėl komunistų teroro veiksmų Saigone ir kituose miestuose.

Illinoiso seimo atstovų rūmai pritarė gubernatoriaus siūlymui pasiskolinti iš gazolinio mokesčių fondo 60 milijonų dolerių ir perkelti juos į bendrą gubernatūros išdą, kuris baigia ištuštėti. Atstovai ta proga nutarė padidinti savo atlyginimus.

Meras Daley vakar pareiškė, kad jis tikisi, kad demokratų konvencija išrinksi senatorių Ed Kennedy kandidatą į viceprezidentus.

Clevelando meras Stokes pareiškė, turįs žinių, kad miesto riaušės organizavo platus sąmokslas, turėjęs paliesti kelis didesnius miestus, jų tarpe ir Čikagą. Riaušės turėjo prasidėti vakar, tačiau Clevelande prasidėjo viena diena anksčiau. Lig šiol žuvo trys policininkai, septyni negrai ir 15 buvo sužeisti.

Britų policija pranešė, kad Britanijoje sumažėjo nusikaltimai. Vis daugiau nusikaltimus vykdo moterys, arba jos lengviau pagauamos. Policijai pavyko išaiškinti 41.2% visų žinomų nusikaltimų.

NEW YORKAS. — Senatorius McCarthy iššaukė viceprezidentą Humphrey į viešus televizijos debatus, kurie susidėtų iš trijų dalių: būtų svarstomi Vietnamo reikalai, ekonominė politika ir pažiūros į prezidentūrą bei jos uždavinius.

Pagerbė kankinius

Ir baltams egzilams dar užtekės saulė, — tokie iš prof. dr. J. Ereto kalbos pakartotu sakiniu Die Rheinpfalz, Kaiserslautern miesto (Vakarų Vokietijoje) dienraštis pavadinavo savo papasakojimą apie estų, lietuvių ir latvių komiteto tame mieste surengtą 1941 metų deportacijų paminėjimą.

Daugiau kaip 100,000 žmonių, kurių vienintelė "kaltė" buvo jų tautybė, tada buvo suimti ir ištremti. Beveik visus juos uždengė balti Sibiro sniegnai. Visur kur šandie gyvenama Baltijos kraštų egzilai, įvyko šiomis dienomis atitinkami paminėjimai, ne revanšistinėms mintims kurstyti, — kaip tą pabrėžė vienas iš kalbėtojų, — o kankiniam pagerbti ir jų atminimui perleisti jaunajai kartai. — Tokiais žodžiais laikraščio bendradarbis apibūdino to minėjimo reikšmę.

Vyriausio miesto burmistro ir Kaiserslautern miesto tarybos vardu sveikinimą, užuojautą ir nuoširdų dalyvavimą susirinkusiems perdavė vienas iš miesto burmistų.

Susirinkimas buvo pradėtas prel. Lizdišks, kun. Celms ir kun. Liubino maldomis. Prof. dr. Eretas kalbėjo apie politinių egzilių vaidmenį, galimybes ir pareigą ne veltui gyventi, kad ir svetur, bet laisvėje:

Daug prarasta, bet žvilgsnis turi būti nukreiptas į ateitį. Istorijoj daug pavyzdžių, liudijančių žemiškųjų valdžių praeinamumą. Iš mūsų valanda ir Baltijos tautų pavergėjams. Tada vėl patekės saulė, kuri tebešviečia Baltijos tautų himnuose.

Programą papildė Vasario 16 d. gimnazijos tautinių šokėjų grupė ir pianistė Maija Winters. (E)

Alžiras pasilaiko pagrobtus žydus

Alžiras. — Arabai paleido italus ir amerikiečius, kurie buvo Izraelio lėktuve, arabų pagrobtai ir nukreiptam į Alžirą. Keleivių tarpe buvo žydai suimti ir laikomi Alžire. Visų kitų tautybių keleiviai jau atvyko į Paryžių.

Izraelio vyriausybė pasmerkė šį "oro piratų" veiksmą ir reikalauja Alžiro per Jungtines Tautas sugrąžinti Boeing 707 lėktuvą, jo įgulą ir keleivius. Iz-

SOVIETAI PRADĖJO NEPAPRASTO DIDUMO ATSARGINIŲ MANEVROS

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė apie prasidėjusius milžiniškus kariuomenės manevrus, kurie eina nuo Baltijos valstybių iki Juodosios jūros. Jie apima Baltgudiją, Ukrainą ir Maskvos karinį rajoną. Manevrai tęsis iki rugpjūčio 10 d. Tai dar negirdėto didumo, apimties ir ilgumo kariniai manevrai. Juose dalyvaus atsargos daliniai ir bus mobilizuoti privatūs automobiliai, sunkvežimiai ir traktoriai. Jau šis pranešimas įdomus, nes dabar vyksta derliaus nuėmimas, o iš ūkių mobilizuojami sunkvežimiai.

Diplomatai Maskvoje neabejoja, kad šie manevrai tai Čekoslovakijai skirtas bauginimas, kuris gali baigtis Čekoslovakijos ginkluotu užėmimu. Padėtis laikoma labai kritiška. Amerikos ambasadorius turėjo išvykti atostogų, tačiau pakeitė planus ir liko Maskvoje.

Abiejų valstybių komunistų susitikimas yra slapta. Jo laikas ir vieta bus paskelbta tik vėliau susitikimui pasibaigus. Pragoje neabejojama, kad šiomis dienomis bus sprendžiamas Čekoslovakijos likimas.

Puola pareigūnus

Sovietų kariuomenės laikraštis "Krasnaja Zvezda" puola čekų gynybos pareigūną, generolą Vaclavą Prchliką, kodėl jis kritikuoja Varšuvos pakto vadovavimą. Generolas pasiūlė anksčiau, kad pakto kariuomenei paleistai pasikeisdami vadovauti visų valstybių generolai, ne vien tik rusai. Laikraštis sako, kad Prchlikas "smeičia" Sovietų Sąjungą ir primena, kad sovietai tik ir laukia rimtesnės progos, kad galėtų atskubėti "ginti" Čekoslovakijos nuo "imperialistų".

"Ižvestijose" puolamas čekų vidaus reikalų ministeris generolas Pavelis. Laikraštis išsidėjo iš Čekoslovakijos gautą skaitytojo laiška, kuriame sakoma, kad Stalino laikais pats Pavelis buvęs įveltas į nekaltų žmonių suminėjimus ir kalinimus. Dabar jis valgą slaptąją policiją, nors pats esąs susitepes praaičyje. Sovietai prieš Pavelį veda akciją todėl, kad jis iš policijos išmeta sovietų draugus, dogmatinius komunistus ir sovietai nebeturės čekų žvalgyboje savo agentų.

Šitokie sovietų spaudos puolimai prieš atskirus čekų vyriausybės narius yra dar negirdėtas dalykas diplomatinuose dvių valstybių santykiuose.

Čekoslovakijos pasienio saugumo dalinių vadas generolas Pepny televizijoje atmetė sovietų kaltinimus, jog Čekoslovakijos vakarinės sienos nepakankamai saugomos. Jis užtikrino klausytojus, kad sienos gerai saugomos ir jo daliniais paramos iš niekur nereikia.

raelio parlamente atstovai svarstė lėktuvo pagrobimą ir jo galimas pasekmes. Laikraštis "Mariv" rašo apie naują karą su arabais fazę, kuri prasidėjusi su lėktuvo pagrobimu. Izraelis bus priverstas veikti vienas, jei tarptautinė bendruomenė jam nepadės atgauti keleivių ir lėktuvo. Ką, būtent, Izraelis planuoja daryti, laikraštis nesako.

Škotijoje vykstančiame tarptautiniame simpoziume pievininkystės klausimais dalyvauja du lietuviai iš Dotnuvos ir Vilniaus: pievių ir ganyklų kultūrinimo teoretikas L. Kadžiulis ir pievių-ganyklų administratorius A. Einikis. (E)

Ulbrichto užtvara prie Čekoslovakijos

BONA. — Bavarijos vidaus reikalų ministerija pranešė, kad Rytinės Vokietijos pusėje kareiviai ir darbininkai stato Čekoslovakijos pasienyje "saugumo zoną", minų laukus ir spygliuotų vielų tvoras.

Anksčiau šitokios sienos būdavo tik ten, kur Rytų Vokietija suena su kapitalistinėmis šalimis. Čekoslovakija buvo "draugiška socialistinė respublika" ir nors siena su ja būdavo saugojama, nebuvo jokių ypatingų tvorų. Dabar, pasikeitus čekų komunistų vadovybei, reikalaujama, kad iš Rytų Vokietijos į Čekoslovakiją nepradėtų bėgti "laimingi" vokiečiai.

Vakarų Vokietija nutarė savo karinius manevrus perkelti į kitą vietą nuo Čekoslovakijos sienos, kad tie manevrai neduotų rusams progos užimti Čekoslovakijos. Afrodo, kad sovietai tik ir laukia rimtesnės progos, kad galėtų atskubėti "ginti" Čekoslovakijos nuo "imperialistų".

Dvi maištininkės unijos susijungia

ČIKAGA. — Automobilių darbininkų unija — NAW ir IBT — International Brotherhood of Teamsters paskelbė sudarę naują abiejų unijų santarvę, pavadintą Alliance for Labor Action. Jos tikslas bus organizuoti į unijas dar joms nepriklausančius darbininkus ir bendrai veikti socialiniuose ir politinėse akcijose projektuose.

Automobilių darbininkų unija pasmerkė darbo unijų federaciją ir pradėjo nebemokėti jai savo įnašų. Federacijai nepriklauso ir tymsteriai, kurie buvo išmesti iš federacijos 1957 metais už korupciją ir bendravimą su gangsteriais. Šios abi unijos yra gerai organizuotos ir turi: UAW — pusantro milijono narių, o tymsteriai — 1.9 mil. Naujai sukurta santarvė ragina ir kitas unijas jungtis prie jos, nes federacijos centras — ALF-CIO esąs konservatyvus vienas, nepakankamai kovingas, apleidžias negrų teises ir kitus svarbius klausimus.

I rusų komsomolo delegaciją Bulgarijos sostinėje Sofijoje rengiamame "pasauliniame jaunimo ir studentų festivalyje" speciali komisija Maskvoj įtraukė ir keletą muzikinių kolektyvų iš Lietuvos. Jų tarpe yra ir "Lietuvos" ansamblio birybinių kvintetas, pernai buvęs atsiųstas į Montrealo parodą. (E)

HOUSTONAS. — šv. Luko ligoninėje buvo padaryta 26-ta pasaulyje širdies perkėlimo operacija. Pacientas, 58 metų gaus 33 metų moteriškes širdį.

PAVERGTU TAUTŲ MINĖJIMAS

(Bendri įspūdžiai)

Praeitą šeštadienį, liepos 20 d. Chicago miesto viduryje, pagrindinėje State gatvėje, plėsvasov, tur būt, visų bolševikų pavergtų tautų tautinės vėliavos. Poroje vietų matėsi ir mūsų plėsvasovantį trispalvė.

Prie Wacker gatvės budėjo kelios policijos mašinos. Šioje vietoje atsirado gubernatoriaus Shapiro, Chicago miesto burmistras Daley, mūsų gen. konsulas Petras Danzvardis ir man nežinomi dar septyni vyrai. Jie visi pėsti eidami gatve pradėjo Pavergtų Tautų eiseną. Po jų sekė didelis jūrininkų orkestras. Toliau žygiavo įvairios tautos šia tvarka: Serbai, kurių priešakyje ėjo trys jų kunigai. Kelios grupės asmenų buvo apsirėngusios tautiniais rūbais su keistais ilgomis nosimis baltais. Viename dideliame vežime važiuojo jaunu balalaidomis grojančių mergaičių grupė.

Čekoslovakai: Priekyje vežė didelį Masaryko paveikslą. Ėjo kelios grupės tautiniais rūbais apsirėngusių. Nešė daug atsišaukimų — plakatų su šūkiu: "Rusai, apieškit Čekoslovakiją; Rusai, duokit čekams laisvę; Rusai, leiskit Čekoslovakijai pačiai tvarkytis; Rusai, nešdinkitės namo. Slovakai: Ėjo maža grupelė su atsišaukimu: "Slovakija nori laisvės, tik ne po čekų valdžia."

Praėjo didelis Chicago mokyklų orkestras.

Baltgdžiai: Visai maža grupelė.

Ukrainiečiai: Praėjo didelis gražiomis uniformomis pasipuošęs orkestras, kelios skautų grupės ir šiaip nemažas skaičius žmonių. Pravažiavo Vietname kritusio Amerikos kario kapas. Ant platformos iš juodžio, kritusiam kariui supiltas kapas. Pastatytas mažas kryželis. Ant jo kabo kario šalmas. Gale kapo didelis kryžius su užrašu: "Killed in Vietnam by a Russian bullet fired from a Russian gun".

Kroatai: Maža grupelė. Iš mažų vaikų sudaryta lyg didelė raudona gėlė.

Rytiniai vokiečiai (East Germany) — nemažas raudonais švarkais pasipuošęs orkestras. Orkestras ėjo triukšmingai grodamas maršą. Nešė plakatus: "Grąžinkit Vokietijai Sileziją, Brandenburgą, Pomeraniją. Leiskit visiems vokiečiams laisvus balsavimus."

Šiaip žmonių nedidelė grupė. Lietuviai: Ir šiemet lietuviai bus didžiausia grupė. Deja, šiek tiek mažesnė, negu kitais metais. Lietuviai išsiskyrė iš kitų grupių, nešdami didelį skaičių didelių tautinių vėliavų ir mažų vėliavėlių. Žiūrint iš toliau atrodė, kad gatvėje lingavo — bangavo vėliavų miškas. Teko matyti, šaligatviuose stovintieji daug plojo pražygiuojantiems lietuviams. Pravažiavo ir Alto vežimas su keliomis lietuvaitėmis. Pravažiavo ir kelios nedengtos mašinos.

Estai: Labai vargingai atrodanti maža žmonių grupelė. Latviai: Praėjo mokinių orkestras ir pora grupių nedideliame asmenų skaišiuje.

Lenkai: Praėjo didelis labai jau triukšmingas uniformomis pasipuošęs orkestras. Mažų vaikų tautiniais rūbais aprengtų pora grupių. Šiaip suaugusių galėjo būti vos keliolika.

Buvo nešami keli dideli plakatai, kuriuose aiškinamos 1939 metų nacių ir bolševikų sutartys, kurių pasekoje įvyko antrasis pasaulinis karas ir bolševikų daugumos tautų pavergimas. Pravažiavo didelis vežimas, kuriame sėdėjo 32 choristai, visi žaliomis uniformomis apsirėngę. Važiudami gatve visa gerkle maršo taktu dainavo.

Tai buvo Illinoisaus greitkelių vežimas ir jiems daugiausiai buvo plovama.

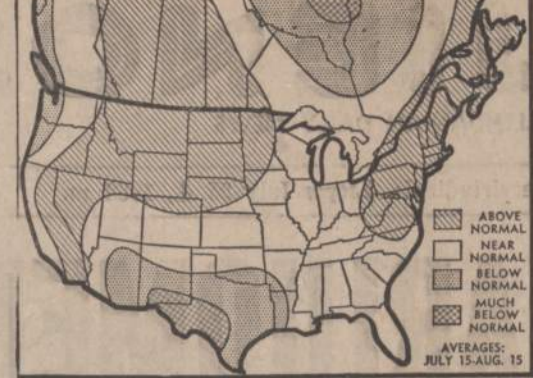
Albanai: Visai maža kelių žmonių grupelė.

Kiniečiai: Didelis juodais rūbais apsirėngęs orkestras. Gatvėje siautė didelis (guminis) slibinas. Su juo kovoję komiškomis kaukėmis apsimovę žmonės. Gatve traukiamas didelis bugnas į kurį mušant sudarė baisy triukšmą. Šaligatviuose vaikai rodė didelį pasitenkinimą. Nežinau, Nejaugi ir toks cirkiškas dalykas tinka Pavergtųjų Tautų minėjimui. O gal?

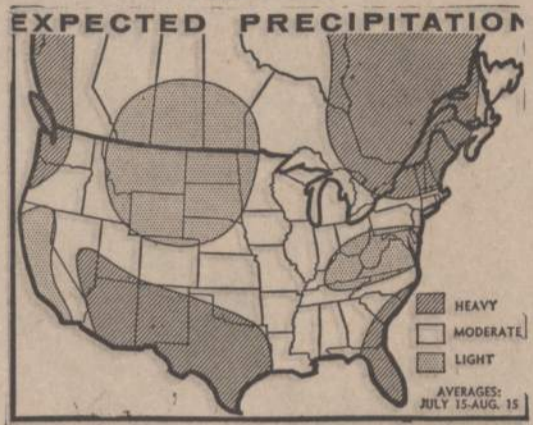
Be to pravažiavo daug atidengtų mašinų — didelių vežimų — platformų su dirvas ariantiems jautėms, senovės namais ir kitokiu.

Vienas didelis plakatas vaizdavo didelį rusą, užsimaukšlinusį ant galvos raudoną su kūju ir plaktuku kepurę. Vienoje rankoje jis turėjo didelę galvą žemyn nuleidusią žurkę su užrašu "Castro". Kita jo ranka grąsino pasauliui. Šaligatviuose tiek daug buvo žmonių, kad tik per didelį vargą galėjai pirmyn prasimušti.

EXPECTED TEMPERATURES

JAV Oro Biuras apskaičiuoja, kad liepos pabaiga ir rugpjūčio pradžia bus lietinga. Išskris daugiau lietaus Atlanto ir Pacifiko pakraščiuose. Vietomis labai samarkiai li. Tuo tarpu Vidurvakarėse valstijose bus sausa.

Oro Biuras apskaičiuoja, kad ši vasara bus labai karšta. Šiaurės Amerikoje iki rugpjūčio 15 dienos vidutiniškai bus pakeikta nurodyta temperatūra. Vietomis ji gali kiek pasikeisti, bet vidurkis bus šiame žemėlapyje numatytas.

Bridgeport

Palaidojom Oną Zinkevičienę

Palaidojome suvalkię Oną Zinkevičienę, pagal tėvus Černevičiūtę. Praeitą šeštadienį, liepos 20 d. apie 9 val. ryto iš J. F. Rudmino koplyčios, 3319 So. Litanica Ave., didokas būrelis liūdnai nusiteikusių arimųjų bei pažįstamų, palydėjo vietinėn šv. Jurgio bažnyčion ir po pamaldų desimties mašinų važiuosena palydėjom amžinam poilsiui į šv. Kazimiero kapines, kurios dėl katalikų kunigijos įvestų įvairių varžtų bei statomų mirusiam paniekos ženklų, visos gražiausios per daugybę metų praktikuojamos laidojimo tradicijos liko nežmoniškai patremptos. Koktu darosi ma-

Mačiau šaligatvyje porą jaunų studentėlių, ne lietuvių, kurie prašė ir jiems duoti po lietuvišką vėliavėlę. A Juskevičius jų norus patenkino.

Važiuojant namo daktaras Adomavičius tarė: "Džiugu, lietuviai moka pasipešti, bet reikalui esant moka ir didelį solidarumą parodyti." Tikra tiesa. *Stasys Juskevičius*

tant prie kapinių koplyčios sienos su visokiais geležiniais kabliais stovintį sunkvežimį, tarsi būtų paruoštas baisy žvėrių gaudymui, su kurio pagalba tampomi mirusiųjų palaikai, juos žiauriai suverčiant į dučas. Tai šitaip kapinių "Ivarkdariai" suvedę sąskaitas su mirusiais mūsų mieliais lietuviais! Manau ir kataliko kunigo malda prie karsto būtų tinkamesnė, jeigu mirusį laidotų su pagarba kaip seniau buvo laidojama.

Velionė Ona Zinkevičienė priklausė prie kelių organizacijų. Karstnešius parūpino Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugija. Jie buvo: Julius Klimas, Antanas Gintneris, Juozas Baličias, Juozas Enzelis, Juozas Pakudaitis ir aš. Ona Zinkevičienė gimusi suvalkiečių. Garliavos parapijoj. Amerikoje išgyveno 60 metų, mirė paliko liūdinčius sūnų Albiną su žmona, 3 anūkus, 6 proanūkus ir kitus gimines, drangus bei pažįstamus. Lietuvoje liko brolis ir sesuo su šeimomis. Po laidotuvių visi palydovai šeimos vardu užkviesti pietums į Marquette Park Gold Cost, Taigi, suvalkiete, ilskis ramybėje, o likusiai šeimai reiškiu užuojautą. *A. Jusas*

CICERO

SLA 301 kuopos narių susirinkimas įvyksta ateinančio rugpjūčio mėnesio 7 dieną Liberty svetainėje. Kaip nariai žinote, liepos mėnesį susirinkimo neturėjome, nes tą dieną pasitaikė SLA Seimas. Tad kurie yra pasilike su mokesčiais, būkite šiame susirinkime ir atlikite savo pareigas. Čia išgirsite pranešimus iš buvusio SLA Seimo. Tad ateiškite ir kitus atsiveskite. *K. P. D.*

SLA 10 Apskritis gegužinė

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Dešimtoji Apskritis, š. m. liepos mėn. 28 dieną, sekmadienį 1 val. ruošia subvinią — gegužinę Sadelskių ūkyje, kuris randasi į rytus nuo Union Grove, Wisconsin.

Pikniko vieta: važiuojant į vakarus nuo Racine vienuoliktuoju keliu (Highway 11), bet neprivažiavus Union Grove, reikia sukiti į pietus 69-tu keliu (69th Drive). Pavažiavus apie pusę mylios tuo keliu, vakarų pusėje (dešinėje) yra

gražusis Sadelskių ūkis.

SLA 10 Apskritis valdyba maloniai kviečia visus Racino, Kenoshos, Waukegano ir Milwaukee lietuvius šiame metiniame piknike gausiai dalyvauti.

Visiems vaišių pilnai užteks.

Reikia protestuoti!

Latvių leidinys rodo, kaip rusai skubina įsiveisti Pabaltijyje

Latviai Amerikoje yra išleidę įdomų atviruką. Jame yra Pabaltijio valstybių žemėlapis. Ryškios raudonos linijos rodo, kaip iš įvairių Rusijos vietų rusai plūsta į Pabaltijį. Viršuje tekstas: "Sulaikykite Pabaltijio valstybių rusinimą. Rusai plaukia ten iš šiaurės, rytų ir pietų. Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, Latvijoje latvių buvo 81%, o šiandien bėra tik 60%. Rygoje dabar daugiau rusų negu latvių". Apačioje parašyta: "Pabrėžkime šią kriminalinę politiką, kai susitinkame su sovietų atstovais. Protestuokime".

Antroje pusėje yra toks Latvių Tautinio Fondo pareiškimas: "Maskva siunčia rusus į Pabaltijį. Statomos pramonės įmonės, kurios aprūpina juos darbais, nauji namai jiems gyven-ti.

"Pabaltijio jaunimas siunčiamas į Rusiją — karo tarnybai, darbams, mokytiis.

"Stalinus mėgino išnaikinti Pabaltijio gyventojus žudynėmis, trėmimais. Jo įpėdiniai mėgina to paties pasiekti, pasiskandindami pabaltiečius rusų vandenynė".

Rasistų plurpalai

Didelių burnų juodieji rasistai, kaip Karmaikelis, Rap Brown ir pan. gaždina savo spalvotus tautiečius, kad Amerikos

Be Macao, Portugalai valdo dar dvi salas: Taipa ir Coloane. Iki šio mėto Macao susisiekdavo su šiomis salomis tik laivais, o dabar baigtas statyti pylimas, kuriuo gali pravažiuoti automobiliai ir praeiti žmonės. Apskaičiuojama, kad išpiltas pylimas pakels salų pramonę ir padidins prekybą. Kiniečiai labai atidžiai seka kelių tiesimą salose ir tarp salų.

"baltieji praktikuoja genocidą ir siekia išnaikinti visą juodųjų rasę".

Surinkti duomenys tačiau rodo, kad negrai Amerikoje ne tik nenyksta, o priešingai skaičiumi, sveikata ir amžiaus ilgumu kasmet priauga.

Apie 1909-11 metus tiesa, 44 nuošimčių baltųjų gyvendavę ilgiau negu negrai. Šiuo metu ir negrų ir baltųjų amžius pasidareęs vienodai apie 25 metus ilgesnis. Bet per tuos metus baltųjų 37 nuošimčiai pasiekia ilgesnio amžiaus, kai negrų pasiekia 80 nuošimčių ir jie dabar gyvena 30 metų ilgiau negu 1910 metais.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Demokratų konvencija prasidės rugpjūčio 28

Po 90 minučių trukusios konferencijos tarp galingiausių Chicagoje darbo unijų vadovybės, atstovaujančios 750,000 darbininkų, ir miesto mero Daley buvo paskelbta, kad demokratų konvencija galės normaliai įvykti kaip anksčiau skelbta Chicago tarptautiniame amfiteatre rugpjūčio 28 d. Konferencija buvo atsidūrusi rimtame pavojuje dėl Illinois Bell Telephone kompanijos jau 78 dienas trunkančio streiko. Baigus pasitarimus su meru Daley, streikuojančių elektros darbininkų unijos pirmininkas Robert Nidkey pranešė, kad elektros įrengimus ir reikalingus telefonus konvencijai įrengs savanoriai elektronmonteriai, kurie pasizadėjo tą darbą atlikti be jokio atlyginimo.

"Mūsų nariai yra ne tik geri kovotojai, bet ir geri savo miesto piliečiai", pasakė Nidkey. Illinois Bell iš savo pusės tuojau sutiko su tokiu unijos planu.

What kind of investment is Freedom Shares?

Shrewd? Safe? Patriotic? Exclusive?

You're right if you checked all four boxes. Freedom Shares are a shrewd investment because they pay 4.74% when held to maturity. They mature in just four-and-a-half years, and are redeemable after one year. There is no safer investment because Freedom Shares are backed by the United States of America. Exclusive? Absolutely. Not everyone can buy new Freedom Shares. You have to belong to the Bond-a-Month or Payroll Savings Plan. Freedom Shares are a bonus opportunity for these regular Bond buyers. And, as you help yourself by buying Freedom Shares, you're also helping your country. Sign up for Freedom. Get all the facts from the payroll people where you work or any officer where you bank.

U.S. Savings Bonds, New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Sun, Snow, And Squint

By Odette

Anything goes in ski wear. The look can be one of color coordination or the casual mix and match that has become a part of today's fashion scene. But, all too often a very important part of the complete

The New York Optometric Association states that glare "causes muscular, neural and mental strain." Snow intensifies glare. "Winter squint," caused by sun glare on snow, is not only unattractive but can create permanent lines and unsightly "crow's feet."

The first sunglasses were, most likely, devised for protection against snow glare. Primitive Eskimos formed crude sunglasses from bone, with a horizontal slit reducing the amount of light entering the eye. However, this device while reducing glare, also

Bans from Bausch & Lomb always keep pace with fashion. Why not collect a wide selection of sunglasses to complete and compliment any skiing ensemble?

Bausch & Lomb Ray Ban sunglasses are an investment in both fashion and proper eye protection. Ray Bans offer scientific glare protection. Both Ray Ban green and neutral grey lenses filter out harmful ultraviolet and infrared rays. These distortion free lenses eliminate eye distress, irritability and excessive bodily fatigue. Bausch & Lomb has achieved the highest standards in optical quality and frame durability. Your eyes are refreshed and stay comfortable all day long.

Don't let snow glare detract from your pleasure or appear-

ski "look" is neglected. Good quality sunglasses are an integral part of outdoor winter fun. Darkened lenses alone do not assure filtering of harmful light rays. Poor quality lenses may even hinder normal vision since they distort your view. Pale pastel lenses offer no protection from strong sunlight. Plastic lenses, even the best, will not filter harmful infrared rays and are inferior to glass for ultraviolet.

drastically limited the field of vision. Today's ski wear is not only fashionable, but is styled for both comfort and durability. Quality sunglasses, like Ray

snow. Protect your most precious possession — your eyes — with quality sunglasses from Bausch & Lomb.

Kun. Br. Dagilis - nauja greitkelių auka

Kunigas Bronius Dagilis

Prieš kiek laiko apraudojome Vytautą Raulinaitį, Ranę Puzinauskienę, Moniką ir Mykolą Slapšius? Ir prieš kiek laiko klausėme, kas bus sekanti automobilizmo, greitkelių lietuviškoji auka? Ak, nė ašaros išsibaigė, nė rašalas nudžiūvo, nė laikraščių lapai su juodomis užuoautomis pagelto...

Katastrofa

Truputį vėjuota, truputį debesuota, gaivi liepos devintoji, antradienis. Detroito greitkeliai vidurdienį nėra perkrauti ir mašinos lekia šešiasdešimties mylių greičiu. O matomumas puikiausias ir asfaltas sausas.

Edsel Fordo greitkelio į rytus važiuoja automobilis. Vairuoja dešinė, lėčiausia linija, su 45 mylių minimaline skuba. Sekančia linija, kur skuba 5 myliomis didesnė, rieda dvigubas gazolino sunkvežimis. Maždaug 12:05 val. (vidurdienį) tarp sunkvežimio ir automobilio lieka vos keliolika pėdų atstumas. Sunkvežimis automobilį tuoj ims lenkti. Tuo tarpu automobilis šauna į dešinę pakraštį, pakolia įkalnėn, puola atgal į greitkelio ant- rą liniją ir visa jėga stabdomas gazolino sunkvežimio smokia į jo šoną. Iš pirmojo sunkvežimio tanko gazolinas išsilieja ir užsidega, bet nei vienas tankas nesprogs. Automobilį apsemia liepsnos. Karščio banga grįžta į sunkvežimio kabiną. Sunkvežimio šoferis spėja pasprukti su apdegusia ranka. Trunka eilė ilgų minučių, kol liepsnos aplink sudaužytą automobilį užgesinamos ir prieinama prie jo vairuotojo. Ar fatalus sutrenkimas, ar bausis aplink siaučiančių liepsnų karštis, niekas nežino ir nesistengia sužinoti, bet automobilio vairuotojas policijos bylose pripažintas mirusiu 1:21 val. po vidurdienio, taigi už 1 valandos ir 16 minučių nuo katastrofos.

Biografiniai bruožai

Daugelį mėnesių neturėdami spaudos, detroitiečiai priprato prie radijo. Čia rašantį pirmasis radijo biuletenis pasiekė už kelių minučių po katastrofos. Tik pasakė, kad Fordo greitkelyje, netoli French Road, lengva mašina susidūrė su skysto kuro sunkvežimiu, kad dega, kad reikia vairuotojams tos vietos vengti. Gal už valandos visos stotys šaukė, kad žuvo Romos katalikų dvasiškis, kad greitkelis dar dūmuo-

se ir kad eismas užsikimšęs per keletą mylių. O apie antrą valandą, ar kiek vėliau, radijo pranešėjai jau lauzė liežuvius, bėtardami mums tokią gražią, trumpą, paprastą pavadę. Esa, žuvis kunigas yra Bronijus Dagilis, arba Bro-ni-jus De-dži-lis, visi, kaip susitarę, kirtį dėdami ant pirmojo skiemens. Vakare, nuo šeštos iki vidurnakčio, per visas TV stotis šį katastrofa bu- viuo transliuojama pirmoje vie- toje, kartojant kunigo pavardę, rodant baltosna drobulėna įvy- niotą jo kūną, nešamą nuo dū- muose skęstančios vietos ir vis primenant, kad eismas greitke- lyje sutriko 15-kos mylių ruo- žė (naujas rekordas!).

Bronius Dagilis buvo gimęs 1908 metų liepos 29 dieną. Bai- gęs Mažeikių gimnaziją, mokė- si Kauno kunigų seminarijoje ir kunigo šventimus gavo 1932 me- tais. Iš pradžių vikaravo Šan- čiuose ir Pašvitiny, o paskui bu- vo Jurbarko, Kėdainių ir Jo- niškio gimnazijų kapelionu. Vo- kietijoj gyveno Dilingene, o JAV — Detroito. Vienur ir kitur dar- bavosi su jaunimu, būdamas tiek ateitininkų, tiek ir skautų dvasios vadu. Duona, kaip ku- nigas, pelnė kapelionaudamas seselių vienuolių namuose pro- fesinį darbą dirbančioms me- gaitėms (St. Mary's Residence for Girls). Daugeliu atvejų tal- kindavo lietuviams kunigams vi- sose trijose lietuviškose Detroi- to parapijose. Ilgoką laiką (ke- letą metų) vedė ateitininkų kny- gų kioską šv. Antano bažnyčios prieangyje. Nepaprastai daug dirbdavo jaunimo stovykloj Dai- navoj, ir tai visokį darbą, praė- dant bruzgynų kirtimu ir nau- dingų medelių sodinimu, bai- giant jaunimo dvasiniais reika- lais. Tai jis kartu su Elena Rau- bienne (suamerikonintai — He- len Rauby) surado Dainavai kurti tinkamą ūkį, o paskui, ša- lia dr. A. Damušio, Br. Poli- kaičio ir kelių kitų pasišventė- lių, čia prakaitytą liedavo.

Buvo pats stambiausias Det- roitė Lietuvių Fondo rėmėjas, savo ir savo brolio Antano var- du į LF įnešęs du tūkstančius do- lerių.

Atsisveikinimas ir laidotuvės

Cinikai šneka, kad miršta tik gerieji. Nuosaikeij tebekarto- ja bene romėnų šūkj: "apie mi- rusį arba gerai arba nieko". Ge- rai, kai yra kas gero apie miru-

sj kalbėti ar rašyti, nepersakli- nant, neperdedant, neklastojant. Čia rašančiam daugelį kartų te- ko susidurti su velioniu kun. Broniu Dagiliu, teko turėti su juo "biznio" reikalų (pristatinė- jant j minėtą kioską Socialde- mokratų Fondo leidinius, teko būti jo kambariuose vienuolyne, teko matyti jį Dainavoje, pobū- viuose, privačiuose puotose, te- ko turėti jį keletą kartų svečiu ir savo namuose. Mano nuomo- nė sutampa su šimtų detroitieš- kių nuomonėmis: buvo žmogus ir kunigas, kokių reta. Teisin- gai lietuvis pamokslininkas lai- dotuvių metu pasakė, kad jis nebuvo nei rašytojas, nei kalbė- tojas (net stebiuosi, kaip tokios menkos iškalbos, vos išprakai- tuojas trumpą pamokslėlį, ga- lėjo būti gimnazijų kapelionu?), bet buvo nepaprastas darbinin- kas, tolerantas, krikščionis. Ir teisingai kitas, amerikietis dvasiškis, kalbėjo, kad velionis pa- sakydavęs "taip, padarysiu" ar- ba "duosiu" pirmiau, negu bū- davęs paprašytas. Turiu dešim- tis pavyzdžių, kur kun. Br. Da- gilis sušėpė pinigų, davė pata- rimą, pavežė mašiną, aplankė sergantį... (Ak, žuvo gi skubė- damas į ligoninę, lankyti po ope- racijos sveikstančio savo kon- fratro lietuviu!).

Liepos 11 dieną velionis bu- vo pašarvotas Charles Step (St- panausko) laidotuvių namuose, 10050 Joy Road. Vakare, pu- sėj aštuntos, prasidėjo atsisvei- kinimo akademija. Valerijus Gražulis paskaitė šv. Rašto iš- trauką. Kalbą pasakė ir malda sukalbėjo velionio globotas, ne- seniai Detroito apsigyvenęs prel. Leonardas Gižinskas. Ateitinin- kijos vardu atsisveikino federaci- jos vadas dr. Justinas Pikūnas, LB vardu — dr. Vytautas Ma- jauskas, Dainavos — dr. Adolfas Damušis, LF Tarybos ir LF Det- roitės vairo k- to — Vytautas Kutkus ir skautijos — s. Algir- das Vaitiekaitis. Kun. Kazys Butkus, kartu su dviejų šimtų tikinčiųjų minia (tiek patalpos te- leido), sukalbėjo rožančių.

Sekančią dieną velionio kūnas buvo nuvežtas į Dieviškosios Ap- vaizdos bažnyčią ir iki laidojimo apeigų atvirame karste paliktas.

Laidotuvių iškilmės buvo še- stadienį, liepos 13 dieną. Čia ge- dulingas pamaldas laikė iš Čika- gos atvažiavęs vyskupas Vincen- tas Brizgys, asistuojamas Diev. Apvaizdos klebono Mykolo Kun- droto ir šv. Antano bažnyčios klebono Valterio Stanevičiaus, bei šešių kitų kunigų, daugumo- je lietuvių. Ar ne penkių dešim- čių dvasiškių tarpe, kurių gera dalis buvo lietuviai, dalyvavo ir arkivyskupo J. Dearden'o atsto- vas, vyskupas Thomas Gumble- ton. Buvo taipgi gal tuzinas, gal kiek daugiau amerikiečių se- selių vienuolių. Visą dalyvių masę sudarė apie 400 lietuviš- kos liaudies žmonių, naujųjų ir senųjų ateivių. Keistai atrodė, kad pamaldas lietuvis vyskupas, apspistas lietuvių kunikų, lie- tuviams gedėjoms meldžian- tis, laikė angliškai. Tiesa, liau- dis labai garsiai save apreiškė su "Pulkim ant kelių" ir pora kitų lietuviškų giesmių, bet vi- sa oficialioji dalis — angliškai. Šitaip lietuvių bažnyčioje, prie karsto lietuvių kunigo, kuris iš kailio nėrėsi dėl lietuviybės ir lietuviško jaunimo išlikimo! Girdėjau, kad dėl lietuviškų pamal- dų vykusį užkulisinę kovą ir buvę keletas dramatiškų mo- mentų. Apie tai gal parašys tie, kurie daugiau už mane ži- no, jei iš viso parašys...

Ilgesnį ir labai jaudinantį pa- mokslą lietuviškai pasakė kun. prof. Stasys Yla. Jis pavardė- mis įminė kitus šešius 1932 m. laidos kunigus, kurie prieš Bro- nių Dagilį į amžinybę išėjo ir priminė, kad iš 14 likusių, da- lis esą Lietuvoje, dalis laisvame pasaulyje. Jis sakė, kad kuni- gų nėra taip tragiška žūti auto avarijoje, kaip tragiška suklupti savo pašaukimo kelyje. Ir kai jis tvirtino, kad čia prie ne su- klupusio karsto meldžiamasi, tai visi žinojo, jog pamokslininkas tiesą sako.

Šių metų birželio 23 Chicagoje gana smarkiai lijo. Lietuvių gausiai apgyven- toje Town of Lake kolonijoje lietus buvo toks smarkus, kad visas gatvės ap- lvdė. Matome Town of Lake kolonijos visiškai apsemta gatvę. Sportininkai net savo laivelius išsivilkė į gatvę, kad galėtų paplaukioti.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Ar Bažnyčia perteis Galileo?

Neseniai pasklido gandai, kad Rymo Katalikų Bažnyčia, norė- dama "susitaikinti" su mokslu, ruošiasi "perteisti" 17-jo am- žiaus Italijos mokslinę Galileo Galilei, kurį "šventoji" Inkvizic- ja pakaltino erėzija ir pasmer- kė už Koperniko teoriją apie žemės sukimosi aplink saulę toli- mesnį skleidimą, ir nors ant lauzo nedegimo, bet jis amžiu- baigė "naminiame kalėjime". Dabar iš Chicago arkidiecezijos savaitraštis "The New World" praneša NC žinią iš Bonnos, V.

Keletu žodžių šiltai velionį prisiminė ir amerikiečių dvasiš- kių atstovas, kun. Joseph Grzel- lak. O pamaldoms pasibaigus prabilo (lietuviškai!) ir vysk. V. Brizgys, keliais atvejais pat- virtindamas kun. St. Ylos tei- gimus.

Į Holy Sepulchre kapines ve- lionio palaikus palydėjo tautie- čių minia, su beveik pusantro šimto automobiliu.

Iš velionio artimųjų Detroito liko brolis Antanas, o Lietuvoje — sesuo Emilija ir brolis Juozas.

Ramybė tebūna kun. Broniui, kuris tikrai krikščioniškai visus mylėjo ir kuris lietuvių, o ypač jaunimui, skyrė didžiąją savo gyvenimo dalį...

Alfonas Nakas

Vyskupo Brizgio rolė laidotuvėse

Didelis moralinis smūgis Detroito lietuviams

Pranciškonų savaitraštis "Dar- bininkas" savo liepos 17 dienos numerio pirmame puslapyje apie kun. Dagilio laidotuves ir vys- kupo Brizgio rolę tose laidotu- vėse antrašte "Detroito lietu- vių gedulas" įsidėjo sekantį pra- nešimą:

Liepos 13 d. buvo palaidotas auto katastrofoje žuvęs kunigas Bronius Dagilis, gyvenęs Detroi- te.

Apvaizdos parapijos bažnyčioj mišias laikė vyskupas Vincen- tas Brizgys. Dalyvavo apie 30 kunigų lietuvių, 18 nelietuvių ir daug parapijiečių. Daugelis jų akyse buvo ašaros. Gaila buvo velionies, kuris buvo nuširdus didelis patriotas. Bet ašarų prie- žastis buvo dar didesnė — vys- kupas V. Brizgys pamaldas lai- kė angliškai. Nemuvo paisyta velionies įsakmaus noro, kad mirties atveju jis būtų laidoja- mas lietuviškom pamaldom. Ne- paisyta valios velionio brolio, ku- ris su ašarom skundėsi, kaip jis ir kiti ilgai prašė lietuviškų mi- šų, bet veltui.

Buvo graudi ironija, kada po vyskupo angliškos prefacijos, vargonininko (kuris nemoka lie- tuviškai) vedamas vietos Vyčių choras ėmė giedoti lietuviškai "Šventas, Šventas"...

Po didelių parapijiečių pa- stangų parapijos komitetui bu- vo pavykę gauti vietos vyskupo leidimą turėti lietuviškas pa- maldas bandymo metams. Dabar angliškos pamaldos šiose lietu- vių kunigo laidotuvėse, dalyvau- jant 90 proc. lietuvių, buvo di- delis moralinis smūgis visiems Detroito lietuviams".

mu, nors tiesiai į kalėjimą ne- buvo išgabentas, pasiliko namų arešte savo gimtojoje Florenci- joje iki amžiaus pabaigos.

"Mes klaidų nedarome, dėlto jų netaisome"

Šiomis dienomis Palmer House Chicagoje įvyko Amerikos na- cionalinės pasauliečių asociaci- jos konvencija, kurioje be kitų žymių kalbėtojų reišėsi Notre Dame universiteto profesorius jėzuitas kun. John McKenzie, kurs diskutuodamas Bažnyčios daromas klaidas ir reikalą jas taisyti, pastebėjo, kad jau Vati- kano 11 susirinkime buvę pasi- siūlyta rehabilituoti Galileo, ir padarytą klaidą pataisyti, bet vyskupai atsakė: "Mes niekuo- met klaidų nedarome, dėlto jų netaisome".

Bažnyčia nenori mokėti mokesčių

Kaip jau minėta, Vatikane pa- rodytas didelis nustebimas, kai Italijos ministeris pirmininkas Giovanni Leone, pats būdamas krikščionis demokratas, Italų seime pareiškė, kad jo vyriausy- bė pradės apdėti mokesčiais Šventojo Sosto turtus. Tam pa- čiam Giovanni Leone premjerau- jant dar 1963 m. jo kabinetas buvo priėmę nutarimą, Vatika- no turtus nuo rinklivių atleisti, bet italų parlamentas tokio pasi- siūlymo neratifikavo. Dabar Vatikano finansų ministeris monsinjoras Fausto Vallaino padaręs griežtą pareiškimą, kad sumanymas pradėti imti mokes- čius (nuo bažnyčios investimen- tų) yra "ir vienašališkas ir ne- sąžiningas".

Jis pareiškė, kad Vatikanui iš- imtį pelno mokesčių nemokėti suteikė 1929 metais su fašistų vyriausybe padaryta sutartis, ir įrodinėjo, kad šventasis Sostas daug prisideda Italijos ekonomi- jai, patraukdamas tiek daug maldininkų ir turistų, dėl to iš- imtis nuo mokesčių esanti patei- sinama.

The New World liepos 12 d. rašo, kad šiuo metu diskutuoja- mas klausimas, ar bažnyčios ir sinagogos Jungtinėse Valstybė- se turi ir toliau būti atleidžia- mos nuo mokesčių mokėjimo. Neseniai tas klausimas disku- tuotas net nacionalinėje televi- zijos programoje, kur pats kar- dinolas Richard Cushing atsto- vavęs "bažnyčios pažiūrą". Pro- blema pasirodžiusi "labai sudė- tinga".

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Lydintojas specialistas Joseph Lyn- man stato karštų garų generatorių, iš kurio išeina 39 mylios garams leisti vamzdžiu. Kad karšti garai pasiektų tolimiausias pastato vietas, Joseph Lynman turi padaryti 6,400 sulydi- nimų. Pirmiausia vamzdžius jis turi pritvirtinti prie storos metalo skar- dos, o vėliau turi daboti, kad kiek- vienas vamzdis būtų labai standžiai pritvirtintas.

Naktis dienos metu

Antradienį apie 2 val. po- piet Chicago miesto staiga ap- temo. Tamsa buvo tokia "tiršta", kad be elektros švie- sios kambariuose buvo nebe- įmanoma skaityti. Tamsą at- nešė stori audros debesys, sku- biai atplaukė iš vakarų pusės. Prasidėjusi smarki audra su perkūnija, 50 mylių greičio vėju ir dideliu lietuvi daugi- ausiai palietė Oak Park, Niles ir kitas miesto vakarų dalis. Barringtone perkūnas nutrenkė 16 metų berniuką. De Paul universiteto profeso- riaus Dr. Philip Vitale sūnų Dennis, kurs išbėgęs savo ark- lių pažūrėti buvo rastas žaibo apdegintas.

Apie 9 valandą vakaro aud- ra pasikartojė, bet nebebuvo tokia smarki. Lietaus dau- giusiajai gavo miesto centras, kur palijo lygiai 1.62 colio. Užmiečiuose pastebėti keli tornadų straubliai, kurie ta- čiau žemės nesiekė.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeni- kus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti ge- resnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus na- mams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mė- nesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIU METU \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Kny- goj kelia aštrius gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$18.00	
pusei metų \$8.50	
trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$14.00	
pusei metų \$7.50	

trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Kanadoje:	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
vienam mėnesiui \$2.00	
Užsieniuose:	
metams \$21.00	
pusei metų \$11.00	
vienam mėnesiui \$2.50	

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: HAYmarket 1-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Atidžiai sekame čekų kovas

Visas pasaulis — laisvasis ir komunistų pavergtas — labai atidžiai seka čekų kovas už savo krašto laisvės prosvaitę. Oficialiai kovą prieš sovietų okupaciją veda čekų komunistų partijos politinis biuras, bet tikrovėje išsilaisvinimo kovą veda visa čekų tauta.

Aleksandras Dubčekas, čekų komunistų partijos centro komiteto sekretorius, kalba ne vien čekų kompartijos vardu, kada jis Maskvos imperializmo atstovus prašo nesikišti į čekų vidaus reikalus; jis kalba visos čekų tautos vardu.

Antrojo Pasaulinio Karo metu ir ypač karo pabaigoje sovietų imperialistai pradėjo kiltis į čekų politikos, vidaus ir ūkio reikalus. Rusai diktavo čekų komunistų partijos nariams, kišosi į čekų valstybės ir karo reikalus. Rusai išžudė daugelį čekų karių, o vėliau išnaikino visą eilę čekų komunistų. Sovietų čekos agentai nužudė ir per ministerijos langą išmetė čekų užsienio reikalų ministerį Jan Masaryką. Vėliau rusai prisipažino, kad šie žiaurumai buvo padaryti "asmens kulto" gadynėje, kad ateityje rusai nesikišią į čekų vidaus reikalus.

Visą pokarinį dvidešimtmetį rusai vėžė iš Čekoslovakijos įvairių turtų. Vėžė rastas čekų atsargas, vėžė ir naują produkciją. Geriausio plieno čekų gaminiai milijonais buvo vežami į Kiniją, Indoneziją, Egiptą ir kitus kraštus. Čekai gamino, rusai eksportavo ir pinigų emė. Čekai neturėjo nei produktų nei pinigų.

Čekoslovakijos gyventojų dauguma jau seniai pradėjo nerimauti dėl nuolatinio krašto alinimo. Pirmieji pakėlė balsą čekų studentai. Šių metų pradžioje kelis nutarimus padarė ir čekų kompartijos centro komitetas. Pradžioje jis apkarpė Maskvai aklaai tarnaujančio prezidento A. Novotny galią, o vėliau jį visiškai nušalino. Sekretorium išrinko energingą ir kovoti už čekų teises pasiryžusį kompartijos politinio biuro narį Aleksandrą Dubčeką. Tuo pačiu metu Čekoslovakijos komunistinio jaunimo kontroliuojama spauda išskėlė viešumon užsienio ministerio Masaryko nužudymo aplinkybes. Maskvos atstovai kelė protestus, įsakinėjo spaudą suvaržyti, bet čekams jau tiek įgriso sovietų imperializmo agentų kišimasis į vidaus ir ūkio reikalus, kad jie drįso rusų neklausyti.

Sovietų valdžia, prisidengusi Varšuvos pakto valstybių manevrais, pasiuntė dvi rusų divizijas į Čekoslovakiją. Manevrams pasibaigus, šios divizijos nenorėjo išeiti. Rusai darė spaudimą, kad čekai nusigastų ir panaikintų spaudos laisvę, susiaurintų piliečių teises. Čekai atsiskakė daryti bet kokių nuolaidų, kol neišeis manevrus pabaigusios sovietų divizijos. Tikrai praėjo pirmadienio naktį į Lenkiją išvažiuo paskutinis sovietų batalijonas.

Rusai reikalavo, kad čekų kompartijos politinis biuras skristų į Kijevą tartis su rusų kompartijos politiniu biuru. Dubčekas visai neatsakė į šį Maskvos kvietimą. Čekų spauda priminė rusams lenkų vyriausybės narių, Antrojo Pasaulinio Karo metu nuvykusių į Maskvą, likimą. Visi buvo išžudyti ir paskelbti išdavikais. Jeigu rusų kompartijos politinis biuras nori tartis, tai jis galys atvykti į Čekoslovakiją.

Maskva, neprivertusi čekų vykti į sovietų teritoriją, nutarė vykti į Praga. Šiomis dienomis visas rusų kompartijos politinis biuras skrenda į Čekoslovakiją, kad galėtų įtikinti čekus leisti rusams dar kartą užnerti jiems kilpą. Tuo pačiu metu sovietų spauda paskelbė apie reikalą apsaugoti vakarų Čekoslovakijos sienas. Nuo ko jas saugoti, jei niekas nesirengia pulti. Be to, rusai žada skelbti jaunų vyrų mobilizaciją Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos pasienyje esančiuose rajonuose.

Visas pasaulis labai atidžiai seka rusų daromą spaudimą į čekus. Atidžiai sekame ir čekų pasiryžimą nusikratyti, jei ne visiškos, tai bent dalinos sovietų vergijos. Šią kovą seka kiekvienas lietuvis. Mums aišku, kad čekų vedama kova turės įtakos ir į gimtinio krašto likimą. Juo daugiau laisvės išsikovo čekai, tuo daugiau laisvės okupantas turės duoti ir lietuviams.

Artėja laikas, kad laisvę teks duoti ir pavergtai rusų tautai. Komunistai nenori duoti laisvės čekams, kad vėliau tokių pačių teisių nepareikalautų ir patys rusai. Čekus rusai gali dar sugniuždyti, savo tankais rusai gali išnaikinti čekų miestus ir kaimus, bet laisvės troškimo jie nepajėgs užgniauzti.

Užrašai ir išrašai

I.

Kažkokio Kalinausko "Paskutinė radiogramo" (Vilnius, 1963) bevaizduojant Lietuvos po grindžio kovas prieš okupantą paduodama scena, kaip suradus tuščią parašytą sugužą gaujos stribus:

— Dėde, — tūptelėjo vienas pipiras (stribus) viršininkui, — pats pirmas čia atėjau. Eidamas mokyklon pamaciau mokyklon nenuėjau — prisipažino.

Viršininkas nusivedė berniuką į šalį.

— Pėdų jokių nematei? — paklausė.

— O kaipgi. Buvo. Daug buvo. Visos veltinių pėdos ir, va, ką radau, — džiaugdamasis, kad ir jis gali padėti siems karjams ir didžiūdams, kad pats viršininkas su juo kalba, berniukas ištraukė iš kuprinės sumindžiotą šlapią odinę pirštinę.

Viršininkas pavartė pirštinę apžiūrėjo.

— Daugiau nieko neradai?

— pasiteiravo.

Vaikas nuraudo. Akimirka dvejojo. Paskui įkišo ranką į kailinėliu kišenę ir ten ilgokai pasirausęs, ištiesė viršininkui vokiško pistoleto šovinį.

— Dabar bėk į mokyklą, kovotojau, — paliepė viršininkas.

— Nežinia, kas iš to "kovotojo" išaugo: stribas ar NKVD talkininkas ar dar kas?! Bet po metų metų okupuotos Lietuvos spaudoje skundžiamasi įvairiais nusikaltimais, o nepažįstama kas jų priugdė.

Net štai "Literatūroj ir Mene" nagrinėjama problema: Ar sunku būti jaunam? Ir cituojama Kašausko apysakos "Žaizdos" veikėjas, kuris sakė:

"Ko aš noriu? — skiemėmis pakartojo Gvidas. — Norėčiau būti toksai, kaip kadaise, kai iš ryto išsišiepdavau vėjui ir saulės spinduliui. Štai tokiu žiopeliu. Kad galėčiau ką nors be atodvasio vyti, nebūdžiamas krėsti kvailys-

II.

Jau esame rašę apie okupuotos Lietuvos kultūrininkų susirūpinimą dėl Vilniaus senamiesčio, kuris gali vieną gražių dienų pavirst paprasčiausiu plentu. Štai Vilniaus miesto architektas kalba apie tuos reikalus. Žodį gauna arch. G. Valiušis:

"Atsiliekame, spręsdami transporto problemas. Pernešyng apkrautas miesto centras, trūksta greitūminiu apvažiuojamų magistralių, tiltų. O transporto esmas nepalyginamai išaugo. Štai kodėl dabar stengiamasi nutiesti kiek galima daugiau tranzitinių magistralių, apėnacinę centrą, padedančių taupyti laiką, lėšas ir žmonių sveikatą. Jau sekantiesiais metais bus atiduota nauđojimui Olandų gatvės trasa tarp Koseiškos ir Polocko gatvių. Rekonstruota Ukmergės gatvės šiaurinė dalis, netrukus ši gatvė, kiek atitolusi nuo Neries, nukryps naujojo tilto Antakalny link. Kai tik statytojai baigs tiltą ties šilumine elektrine, persikels į Antakalnį, ties dabartiniu troleibusų žiedu. Naujas tiltas žymiai pagerins susisiekimą su Valakumpiais bei Rytų Aukštaitija. Susirūpinta ir Polocko gatvės rekonstrukcija. Ja eis greitūminė trasa Naujoji Vilnia — geležinkelio stotis — Panerių gatvė — Kauno plentas. Prašyte prašosi Komjainimo gatvės rekonstrukcija; vakarinė jos pusė bus griauinama, platinamas kelias. Siekiant sumažinti transporto srautą Trakų — Universiteto gatvėmis, kuris labai apsunkina gyvenimo sąlygas ir čia esančių paminklų būklę, norima praveisti naują magistralę iš Basanavičiaus gatvės, kuri kirstų Komjainimo gatvę ir Stuokos — Gucevišiaus gatvės rajone įsiliėtų į Vrublievskio gatvę. Tiesa, šis projektas susilaukė nemažos kritikos.

Pripužiamas guminis maišas liginiams pakelia čiuzinį taip, kaip liginis nori. Liginis gali pakelti bet kokį lovos galą arba šoną iki 90 laipsnių. Jam nereikia keltis iš lovos, užtenka pasukti rankena, kad iš greta esančio kibiro suspaustas oras pakeltų čiuzinį. Ši priemonė buvo vartojama ligininėse, o dabar ją gali naudoti ir privatus asmuo.

mis, tie grafikos darbai bus išskabinoti Krokuvoj Vavelio muziejuje kaip... lenkiškų miestų pavyzdys. Gibavičiaus grafika yra vardu Vilnius.

Baltstogės dailininkai pakviėti okupuotos Lietuvos dailininkus atvykti pasisvečiuoti vadinamoj kurybinėj stovykloj. Kvietimą gavo ne Vilniaus, bet... Kauno dailininkai. Kodėl? Vieno Baltstogės laikraščio žiniomis, kvietimą esą gavę "draugai iš Lietuvos sostinės".

IV.

Štai keletas V. Karaliaus aforizmų. Beskaitant žinotina, kad vaizduojama visų pirma gyvenimas anapus geležinės uždangos:

Istorija kuriama ne pagal skubantį, o pagal nevaliojančią laikrodį.

Blogas oratorius visų pirma begėdis: jis gaisina laiką tūkstantams žmonių ir dar tikisi aploidismentų.

Valia — slėgis, kuris mazi-na tuštumas žmogui.

Kai prieskonio daugiau, negu patiekalo, prieš paragaudamas pagalvok.

Pigiausioji šventė — darbas. Sėklos nepelkia žiemos: joms reikalingas pavasario ilgesys.

Akimirka — slenkstis. Gal todėl tiek daug neryžtingų žmonių?

Kas turi pažinimo sodą, tas įsteigia sulčių fabrikėlį.

Jeigu būtų juokdarių mokykla, ją lankyty net karaliai.

Bendra motery ir vyrų klaida. Neteke originalo, mes

ješkome kopijos. Protingas žmogus kiša rūpestį į kiurąją kišenę, o pinigų į sveikąją.

Iš visų skaičių galingiausias nulis: jis lengviausiai prirašomas.

Rodydamas špyga kišenėje, pasitikrink, ar kišenė nekiau- ra.

Net jei gyvenimas patogus kaip litras, vis tiek tenka išlipti.

Kai kada kelio ženklams išleidžiama daugiau pinigų, negu kelio taisymsi.

J. Cicėnas

Konvencija ir saugumas

Patiriama, kad artėjančiai demokratų konvencijai yra paruošiama viso policija, kuri reikalauja ištikus galėtų būti greičiausiai mobilizuota. Halsted gatvė tarp 39 ir 47 gatvių visoks judėjimas nusukamas į lygiagretes gatves. Tuo mylios tarpu į Halsted gatvę nebus įvažiuojama iš jokios skersinės gatvės. Išilgai Halsted gatvės galės tik autobusai pravažiuoti. Prie International Amphitheatre salės ir viduje ir keliose kitose strategines vietose bus įrengti policijos komandos postai, uniformuoti ir civiliai apsirėngę policijos agentai su "walkie-talkie" radijo ir binokliais bus išskirstyti įvairiose vietose, kad viską galėtų užmatyti ir bet koki atveju tuojau kur reikia pranešti. Ypatinai būsių žiūrims, kad konvencijos delegatai turėtų laisvę ir netrukdomą į konvencijos salę įėjimą ir išėjimą.

VAGARIETE RAUDONASIS AMARAS

Tikrovės romanas

65. — Išgirdusi apačioje varstant duris pašokau sušnibzdėjusi: mama ateina! Ignas emė atsprasinėti, bučiavo man rankas, teisinosi nežinas, kodėl išdrįsęs ir kaip galėjęs taip užsimirti. Golovinas pavydžiai šypsojosi. Tai pastebėjusi Vydeikienė nutilo.

— Toliau, toliau pasakok, — ragino jis.

— Aš išbėgau nebeapasakiusi nė žodžio, bet širdyje išsinešiau šiltą jausmą tam žmogui, kuris pasiliko ant visados. Aš ilgėjausi jo pabučiavimų, nebėgau nuo ju, bet pati artinausi su šypsena, nes žinojau, kad nešu džiaugsmą ir patį tuo džiaugsmu alsavau. Savime aišku, kitaip ir negalė- jo baigtis kaip vedybomis.

— Ir nesigailėjai? Niekomet nepasijutai nusivylusi?

— Ne. Mūsų meilė virto neišskiriama subrendusia draugyste. Taip, kaip turi būti vedybių gyvenime.

— Esi didelė idealistė, arba nesitęstė.

— Tikroji meilė ir nuosirdi užuojauta kenčiančiam žmogui, nugalė bet kokį estetinį nepasitenkinimą. To reikalauja ir žmoniškumas.

— Aš pažinau žmonas, kurios pometė invalidais iš karo grįžusius vyrus, nes nepajėgė nugalėti pasibaurejimo. Bet buvo

mylėjusios ir gailėjosi jų.

— Reikšia, jos nemylėjo paties žmogaus, bet tik jo išore. Be to, juk susituo- kiant prisiekiami vienas antro neapeleisti. Argi galima priesaiką sulaužyti. Pasi- šventimas yra viena aukščiausiųjų dery- bių, ypač kur gyvenama susirišus amžinu ryšiu.

— Amžino nieko nėra, — pareiškė Go- lovinas. — Juk ir tu nebe gyveni tuo džiaug- smu, kurio gyvenai pradžioje, tik išiesi ant jo palaikų.

— Kitaip ir negali būti po dvidešimties metų. Po rynečio ateina pusdienis, o po jo ir vakaras. Anot jūsų poeto: tikrai meilės rytas yra žavus ir saldžios jo pir- mos glamonės". Mes jau savo rytą išgy- venome.

— Tai ties, — sutiko Golovinas. — Ta- čiau, kaip gamtoje nuolat aušta rytas, taip ir meilėje jis gali būti ne vienas, tik, žinoma, ne su tuo pačiu žmogumi. Liū- dnas gyvenimas, jei iš naujo nepajustum jaunystės pulso plakimo, jei nesvaigtum nauju meilės rytu.

— Bet žmogus sensta, tas "pulsas" da- rosi lėtesnis, o gal ir dirbtinis, — lengvai tyčiojosi Vydeikienė.

— Kad ir lėtesnis, bet stipresnis, — į jos toną atsakė Golovinas, — tačiau apie senatvę aš nekalbu. Pasenęs nieko ir nebe- laukia iš gyvenimo. Senas gyvena tik pri- siminimais. Ir kaip liūdna turi būti, jei neturi ką prisiminti. Nuo mūsų tas dar- toli.

Atsikėlęs nuo sofos jis perėjo du kar-

tus per kambarį lyg, norėdamas parodyti dar jaunus esąs; paskui atsistojęs prieš Vydeikienę pasisakė, kad rugsėjo 7 d. su- teis ir jam 45 metai. — O tau?

— Aš birželio 16-tą turėsiu 43.

— Tai gi matai — pats gyvenimas. Jeigu tu atsirastum mano glėbyje, mes išgyventumėm labai gražų meilės rytą — tikėk Felicka.

— Leisk tave pabučiuoti, brangioji leisk! — tiesė jis rankas į ją.

— Neužmiršk tamsta, kad aš turiu vyrą ir sūnų. Tamsta taip pat esi vedęs ir turi vaikų. Jeigu pats nusigręži nuo at- sakomybės prieš sąžinę, tad bent maneš nevrsk tai daryti. Aš esu prisiekusi isti- kimybė iki karsto lenos ir jos nesulau- žysiu.

— Kokiuose tamsumo prietauose jūs dar tebegyvenate, kaip dvyliktame šimt- metyje! Ir pasakysiu — be logikos. Juk tu nuo-vyro nebėgi. Jam ištikima pasilie- ki kaip buvus ir su visu nuosirdumui. Tik sulosi dar vieną džiaugsmu svaiginantį gyvenimo lošį, kurio pradą glūdi mūsų pačių prigimtyje, idiegtas visagalės gam- tos. O gamta varžyt nežino. Ji pati su- tvėrė mums patrauklumą vienos lyties prie kitos, kad išpildytų jos geismo nuo- statai.

Golovino akys patamsėjo. Felicija at- kala ranka uždengė savo akis ir tik gal- voje, kaip dabar pabėgti nuo jo: "Jei pasijudinsiu eiti, visvien sulaukys — negi turėčiau šaukti..." O jis pamažu artėda- mas šnibzdėjo: "Felicka brangioji, eikš

pas mane. Mes būsim laimingi — aš ži- nau. Tu alpsti nuo kiekvieno mano buči- nio... Tu salsi mano glėbyje, bejėgiai ap- kabinusi raiškom mano kaklą... Tu sup- siei ant sauldas virpėsio bangų... Tu... — Nutilk, ištvirkėli! — balsingai su- šuko ji, verždamosi lauk, bet žadetas bucinys užspaudė jos lūpas. Kai Golovi- nas ją paleido iš rankų, ji susverdėjo. Vikriai prilaukęs, jis ją pasodino kėdėje. — Aš neistvirkėlis — nė kiek neuži- gaves pasakė Golovinas. — Aš neiškau- ir nesinaudoju pirma pasitaikiusia proga. Aš tik gamtos sūnus, klusnus jos balsui suartėti su išimtinai patrauklia moterim. Jei nori — aš esu savo svajonių tarnas, kurių karalienė esi tu.

Vydeikienė sėdėjo raiškom užsidengus veidą. Ji negalėjo susigaudyti užvirusiuose joje jausmuose: pyktis, ar nuoskauda, ar kažkas nesuvokiama, kas neleido pra- sižioti pirmom dviem pajautom. Ji tylėjo ir klausėsi jo iš lėto tariamų žodžių žemu, krūtinėje prislopintu balsu. Valendėle abu tylėjo. Pagaliau Vydeikienė pakėlusį akis tyliai pratarė: išcik. Tuo pačiu akimirkniu ji pamatė išmeigtas į save truputį primerktas akis, kuriose žaidė, kaip ir lūpose, žadantis ir viliojantis šyps- nys.

Šita jo manierą ji pradėjo nekęsti, to- dėl vėl greit delnais uždengė akis ir pa- kartojė: — Išcik. Aš prašau — išcik.

— Klausau — beveik kariškai atsakė jis. — Sudiev, aš išeinu, duok rankutę.

Ji padavė, kurią jis pabučiavęs, grei- tais žingsniais išėjo lauk. Bet gatvėėjo neskubėdamas, ritinaigu žingsniu, kiek pakėlęs į viršų smakrą: į truputį pakeltus pečius idiegtą kieta sprandą nešinas.

PJis pasakė: — aš išeinu, bet nepasa- kė, ar visam laikui. Ir kodėl taip staiga išskubėjo, gi gatvėėjo neskubėdamas? Ar tik nesupyko? — galvojo Vydeikienė, paėjusi šalin nuo lango. Gi supykinti okupantų bolševikai buvo pavojinga.

Kad tik neimty keršyti vyrui, ar vai- ku, — užglė Vydeikienė rūpestis. — O jei dar lankysis, žinoma, ir vėl gretinsts. Viešpatie, kas daryti? Tik tu vienas gali atitolinti nelaime. Viešpatie, pasigailėk mūsų, — meldėsi ji jau suklupusi po kry- žiumi miegamajame... Ir nevesk mus į pagundą...?

XXI

Tą patį vakarą grįžo į namus kamba- rio nuomotojas politrukas, Vydeikienė labai nudžiugo. "Dabar jis nebeatė, o po ateinančio Verbu sekmadienio, paleis- tas Velykų atostogų, Silvestras bus na- muose. Jam esant nedrįs kabintis, arba ir žinos neateiti". Kol kas užuovejta buvo politrukas — šio krašto priešas, o gal ir budelis — koks paradoksal!

O tačiau, kaip nustebė, kai po dviejų dienų Golovinas ir vėl atėjo.

— Siandien tikrai nelaukiau, — dar nepasisveikinęs, nedraugišku balsu pa- sakė ji.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAlbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma liguosius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Telef. PRespect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tik atnandieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Ofiso telefonai: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikta susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Firm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 6-4847

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Atostogose nuo birželio 28 dienos
iki liepos 28 d.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Firm. nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11:00 ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-4730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

POGRINDŽIO KATALIKŲ BAŽNYČIOS

Laiškas iš Kalifornijos

Romos katalikų tarpe pradėjo plėstis vadinamas "laisvu" arba "bendruomeninių" bažnyčių sąjūdis. Šis sąjūdis reiškiasi privačių grupių suėjimais, kurių metu vyksta religinės diskusijos su komunijs. Suėjimai vykdomi be vyskupų žinios ir pritarimo ir yra teisinami kaip reakcija prieš patriarkinę bažnyčios vadovybę, nusivylimu dėl Amerikos vyskupų neįtakojamumo socialinėm ir rasinėm problemom, jų nesiskaitymu su Vatikano II nutarimų dvasia ir trukdymu pasauliečiams gyviau jungtis į bažnytinį gyvenimą.

Šitoks po grindžio sąjūdis yra labiausiai paplitęs Amerikos vakaruose, tačiau "atskalūniškos" grupės yra gyvos visoje Amerikoje, o kai kur jos ir viešai pasirodo.

Worcester, Mass., dvidešimties ar dvidešimt penkių žmonių Menko vakaro vrupė išsinuovavo tuščių krautuvej ir perio-

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofice: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. Ofice: 847-5800; rez. PR 6-4250

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. l.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRespect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-9063

GRADINSKAS
VIRŠ ŠIMTO
RADIJŲ • PATEFONAI
MAGNETOFONAI • TV
HI-FI STEREO APAR.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobilai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI
MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOJUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE
NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALLANT
4030 Archer VI 7-1515

diškai susirenka pokalbiams ir maldoms. Poughkeepsie, N. Y., yra kelios grupės, kurios palaiko ryšius su Sv. Andriaus jėzuitų vienuolijos noviciatu. Los Angeles po grindžio grupės palaiko ryšius su Loyolos universitetu, kurio sekretoriatas tarpininkauja, parūpindamas kunigams privatiems suėjimams. Sakoma, kad apie penkiasdešimt Los Angeles kunigų padeda šiam po grindžiui ir kad kai kurie jų jau buvo diecezijose bausti.

Bostono kolegijos profesorius kun. Theodore Steeman nuomone, toks katalikų po grindžio derinasi su Vatikano nutarimais ir tęsia ekumeninio suvažiavimo vyraujančią mintį kuria pasauliečiai turi būti jungiami į bažnyčios veiklą. Kalifornijos universiteto Berkelyje žėjutas Rocco Corporale spėja, kad šis sąjūdis yra didelis ir kad jau yra apie keli šimtai tokių pasaulietiškių "bažnyčių", su penkiolika iki dvidešimt penkiais žmonėmis kiekvienoje. Žymus katalikų pasaulietis ir katalikų žurnalas Cross Currents redaktorius William Birmingham pranašauja, kad po grindžio bažnyčios ilgai nūi bus priimtos kaip įvykęs faktas ir Bažnyčia jas sankcionuos.

Slaptos ir pusiau slaptos po grindžio bažnyčios išsiskiria nuo tradicinių bažnyčių eksperimentuodamos liturginėje praktikoje, griežtai ir kritiškai svarstydamos Romos katalikų potvarkius, kunigams daugiau pagarbos, net "neskirdamos" pasauliečiams ir net nekrepdamos dėmesio skirtumams tarp protestantų ir Romos katalikų. Marijos Dėly (Mary Daly) žodžiais, nėra prasmės svarstyti klausimų nuo skiriasi katalikai nuo protestantų ir žydu, kai yra keliamas Dievo buvimo klausimas. Šio bendradarbiavimo geriausių pavyzdžių turbūt yra 1968 metų Didžiojo Ketvirtadienio apeigos įvykusios privačiuose namuose netoli San Francischo. Jose dalyvavo apie dvidešimt katalikų ir anglikonų išpažinimo pasauliečių ir kunigų. Liturginės apeigos buvo atliktos sekant žydu praktiką drauge dalijantis ritualiniu maistu. Po vakarienės buvo svarstomi religiniai klausimai. Apeigos buvo baigtos Romos katalikų mišiomis ir "Mes nugalėsime" (We shall overcome) himno giedojimu.

Po grindžio bažnyčių praktika kol kas nėra dar nusistovėjusi, bet beveik visose grupėse yra

A. A.
ANTANAS J. BUTKUS,
gyv. 10406 So. Sangamon St.,
ankščiau gyveno 103 S. Union
Avenue

Staiga mirė 1968 d. liepos mėn. 20 d., 6 val. vakare, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kretingos apskr., Darbėnų parap.
Amerikoj išgyveno 56 metus
Paliko nuliūdę: žmona Veronika, pagal tėvus Andriulaitis, sūnūs Ben ir marti Anne, viena duktė Anne Lenkszus ir žentas Frank, aštuonis anūkus: Eileen, Anita, La Verne, Richard Butkus, Frank Lenkszus, pusbrolis Juozas Neverauskas su žmona Mary ir šeima, gimnaitis Tony Wayne su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė CTA karpentierių unijai.
Kūnas pašarvotas Leonard koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.
Šeštadienį, liepos 27 d. 9:15 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į St. Helena parap. bažnyčią. Sv. Mišios 10 v., o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antano Butkus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, vaikai, anūkai ir gim.
Laid. Direkt. Leonard Butkusas ir Sūnus. Telefonas: CO 4-2228.

Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, anūkai ir kiti.
Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

primitas vyno ir duonos dalinimas visiems nariams. Popiežiaus autoritetas religiniais klausimais paprastai ignoruojamas. Teisė praktikuoti gimdymų kontrolę ir kunigams vesti yra taip pat beveik visuotinai priimta. Daugelis sąjūdžio dalyvių galvoja, kad šis kelias yra vienintelė išeitis ir kad be eksperimentavimo, be skubių reformų, Romos katalikų bažnyčia nepajėgs išsilaikyti.

Romos katalikų dvasiškija, atrodo, yra kitos nuomonės ir šiai po grindžio veiklai nepritaria. Kai kurių grupių vadovai jau buvo vyskupų nubausti už neleistą eksperimentavimą arba už dalyvavimą "atskalūniškoje" apeigoje. (Jg)

Naujiųjų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta įsigyk bent keletą tokių draugų.

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI
— Brighton Parko Namų Savininkų Dr. jos nepaprastas, skubus, rimtas susirinkimas suaukiamas šį penktadienį, liepos 26 d. 7 val. vakaro Vycių salėje, 2455 W. 47th Street. Kviečiami dalyvauti visi namų savininkai, nariai ir nenariai, o taip pat nuomininkai, nes bus svarstomi aktualūs reikalai, kurie liečia visus gyventojus. Kalbės advokatas K. A. J. Bacevičius ir kiti.
—Kviečia Valdyba.

— Utenos apskrities klubo piknikas bus šį sekmadienį, liepos 28 d. Bruzdukių darže, 82 street ir Kean avenue, Willow Springs Ill. Pikniko pradžia 12 val. Bus skanių dalykų valgyti ir gerti, šokiams gros Valiūno orkestras. Prašomi visi apsilankyti ir su uteniškiais gražiai linksmai laiką praleisti. —Valdyba

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TĖMIK SKILTIS
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

JOHN STAMULIS
Mirė 1968 m. liepos 23 d., 5:25 val. vak., sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ukmergės aps., Ljdukių par., Inkelių km.
Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko nuliūdame: žmona Elizabeth, pagal I vyrą Pocienė, duktė Lucille Dykier ir žentas Leonard, 2 anūkes: Gail ir Debra, posūnis Edward Pocius, sesuo Helen Papis, kvogeris Anthony ir jo šeima, sesers vaikai: Stella Bėtkis su vyrų Frank, Ann Shlewa, Peter Valeika, jo žmona Stella, John Valeika su žmona Anna, Walter Paulauskis ir kiti. Lietuvoje liko broliavikai su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St.
Šeštadienį, liepos 27 dieną 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šeimos lote.
Visi a. a. John Stamulio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, dukterys, anūkai ir kiti.
Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

4 MENESIŲ MIRTIES SUKAKTIS
ALBERTAS KRAUZAS
Gyvenęs 3230 W. 66th St.
Mirė 1968 metų kovo mėn. 24 d. 1968, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Baisiuose. Palaidotas Bethania kapinėse.
Paliko nuliūdę: žmona Elzbieta, 2 sūnūs: Allen, Albert, motina Marija ir sesuo Martha Rotz.
Mūsų brangiajam ALBERTUI KRAUZUI pagerbti bus laikomos pamaldos Liet. Evangelikų Tėviškės bažnyčioje, esančioje 6641-43 South Troy Street 1968 m. liepos 28 dieną, 10 valanda ryto, o po pamaldų bus šventinamas jam paminklas Bethania kapinėse.
Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nusisime. Tėbūna Tau lengva si žemele.
Nuliūdę lieka:
Žmona, vaikai, mama ir sesuo.

A. A.
URTE ČESNA,
gyv. 6914 So. Talman, Chicago, Ill.

Mirė 1968 m. liepos 22 d., 2:09 val. ryto, sulaukęs 61 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 49 metų.
Paliko nuliūdę: mylimas vyras Petras Česna; duktė Erna, josios vyras kun. John Jospait; 2 anūkai: John ir Heidi; sesuo Mary Dumashius, brolis Simon Jurkshait ir daugelis kitų giminių, draugu bei pažįstamų.
Antradienį, liepos 23 dr., nuo 2 P. M. iki trečiadienio 5:00 P. M., kūnas bus pašarvotas FRUENDT FUNERAL HOME, 1649 West 51st St., Chicago, Illinois.
Vėliau, nuo trečiadienio 6:30 P. M. bus nuvežta į Ziono Liuteronų parapijos bažnyčia, esančia prie 22-tros ir Bell Ave., o ketvirtadienio, liepos 25 d., ryto, 10:30 P. M., po iškilmingų pamaldų bus laidojama Bethania kapinėse.
Visi a. a. Urtes Česniens giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, duktė ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Edw. Fraendt, Tel. PR 6-4240.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

DON'T set his world on fire

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefona: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAIŠROGAS VISIŲ
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone. OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

B. MACEIKA

Kreivėmis atvaizduotų faktų knyga

Raudonoji armija Lietuvos teritorijoje

Kai 1918 m. gruodžio pabaigoje vokiečių kariuomenė su visa okupacine valdžia pradėjo trauktis iš Lietuvos rytų, užpakalyje jos sekė bolševikų raudonoji armija. Vilniuje tuo metu buvo net trys valdžios: tai Nepriklausomos Lietuvos, tikrųjų krašto šeiminių, vyriausybės; lenkų legionierių vadovybė, ir bolševikų vadinamoji valdžia, prisidengusi darbininkų - Valstiečių vardu. Apie tą metą kvieslingai pasakoja:

"Augancio revoliucinio judėjimo aplinkybėse, 1918 m. gruodžio 31 d. iš Vilniaus pasitraukė vokiečių okupacinė kariuomenė, palikdama savo ginklų rezervus lenkų tautinėms organizacijoms. Tuomet apginkluoti lenkų kontrevoliucionierių būriai užpuolė Vilniaus darbininkų atstovų tarybą. Vilniaus darbininkų organizavimosi laipsnis buvo žemas, jie neturėjo savo žinioje pakankamai ginklų, o raudonoji armija buvo toli nuo miesto. Kontrevoliuciniai lenkų nacionalistai įvedė mieste savo diktatūrą. 1919 m. sausio 5 d. vilniečiams proletarams i pagalbą atėjo 5 Vilniaus pulkas ir kiti raudonosios armijos daliniai, kurie atstatė sovietinę valdžią".

Teisingai, taip ir buvo. Vilniumi raudonoji armija nepasitenkino: sausio 7 d. įsiveržė į Panevėžį, sausio 10 d. — į Ukmergę, sausio 11 d. užėmė Žaigslis ir slinko prie Kaišiadorių, bet lietuviai kūrėjai savanoriai juos pusiauoklyje su laikė. Apie tą laiką bolševikai jau buvo užėmę Šiaulius; vasario 2-5 d. Mažeikius užplūdo rusų pėst. pulkas, latvių bolš. batalionas, artilerijos baterija, raitelių "pulkas" iš 60 kardu ir šarvuotas traukinys.

Kadangi kvieslingas pasakojimas nevisai atitinka tiesą, pažiūrėkim, ką papasakojo tuo metu buvęs Vilniuje Stasys Butkus:

"Gal buvo apie 6 val. vakaro (tai 1919 m. sausio 1 d. BM), kada išėjau iš kareivinių. Tuoju už vartų išėjus miesto pusėje pastebėjau triukšmą. Rėkavo lenkų legionieriai, nuolat kartodami "dalej, dalej"... Priėjęs katedrą, menkoj šviesoj pastebėjau kažką, lyg krūmus. Dievaž, nuicinant tų "krūmų" nebuvo. Vis dėlto einu tiesiog prieš krūmus. Staiga "krūmai" lenkiškai sušunka: "toliau, toliau į šoną!" Geriau išžiūrėjęs, pastebėjau lenkų legionierių kavaleriją... Naktį išgirdome šaudymąsi. Lenkai puolė bolševikų štabą ir raudonuosius nuginklavo. Keletas raudonųjų, nenorėjusių lenkams pasiduoti, patys nusižudė... Sausio 3 d. lenkų legionieriai pa-

lei Vileiką susidūrė su iš rytų atslenkanciomis rusų bolševikų jėgomis... Sausio 5 d. jau visai neramu. Girdėti už miesto šaudymasis tarp lenkų ir rusų... Po mūsų tuojau į Lentvatri pradėjo plūsti iš Vilniaus pasitraukę lenkų legionieriai. Vokiečiai juos sulaikydavo, nuginklavo ir internavo. Paskui juos perdavė lenkų vadovybei į Lenkiją. Byte atsikėlė, pamatėme darzuose suvarytus lenkus. Sustipė nuo šalčio dreba..."

Kvislingai tvirtina, kad vokiečiai, trunkdami iš Vilniaus, ginklų atsargas paliko lenkams, o Lentvartyje juos nuginklavo, internavo ir žiemos metu šaltyje laikė darzuose šalti. Istorija žino, kad tada vokiečių santykiai su lenkais buvo labai blogi, todėl vokiečių legionieriams ginklų nedavė, jie buvo iš kitur gauti.

Raudonosios armijos okupuotoje Lietuvoje dalyje panašiai buvo, kaip kvieslingai pasakė:

"Sekdami vilniečių darbininkų pavyzdžiu, kiti Lietuvos miestų ir kaimų darbo žmonės, vadovaujami komunistų, ruošė mitingus ir demonstracijas, kūrė vietovėse darbininkų atstovų tarybas ir revoliucinius komitetus, organizavo ginkluotus būrius ir, kovodami su vokiečių okupacine valdžia ir buržuazijos klerikalniais komitetais, sudarinėjo vietinę sovietinę valdžią. 1919 m. sausio-vasario mėn. didelėje Lietuvos teritorijoje dalyje, — visuose rytų ir šiaurės vakarų rajonuose, — jau egzistavo sovietų valdžia. Likusioji Lietuvos dalis dar buvo kontroliuojama vokiečių okupacinės kariuomenės ir lietuvių buržuazinių nacionalistų. Bet ir ten darbo žmonės vedė atkaklią kovą už sovietinę valdžią. Lietuvių liaudies istorijai didelės reikšmės turi RSFSR vyriausybės pripažinimas Sovietinei Lietuvai nepriklausomybę."

Keistas tvirtinimas: "Bet ir ten darbo žmonės vedė atkaklią kovą už sovietinę valdžią." Priešingai, ne tik "buržuazinių nacionalistų", bet ir darbo žmonių sūnūs stoji į Lietuvos kūrėjų savanorių kariuomenės eiles kovai su žiauriu raudonuoju okupantu. Daug jų atbėgo iš raudonosios armijos užimtų sričių. Darbo žmonių pamatė kokią "palaimą" sovietinė valdžia atneša. Išbadėję raudonarmiečiai eidavo po kaimus elgetaudami, o komunistai plėšdavo iš gyventojų kas tik jiems patikdavo ar reikėdavo. Žinoma, kvieslingai gali paklausti, kaip buvo Aukštojoje Panemunėje. Kitą kartą ir apie tai pakalbė-

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

DIRBTI NAKTIMIS

DZIANITORIUS

PRIZIURETOJAS

Nuolatinė pilno darbo vieta naktiniam džianitoriui prižiūrotoji. Valandos nuo 5:30 P. M. iki 2:00 A. M. 5 dienos savaitėje. Garantuota mažiausia savaitinė alga \$120.00. Priedas viršlaikis. Privalo kalbėti lietuviškai ir lenkiškai ar abiem kalbom.

Kreipkitės į sandymo skyrių

LYON - HEALY

243 So. Wabash Ave.

LATHE OPERATOR,

EXPERIENCED

PERMANENT

Good pay and benefits. Age no barrier. Call between 9 A. M. and 4 P. M. 938 West Huron St. 606-7144

PRIZIURETOJAS

\$2.00 valandai, 40 valandų savaitė. Turi būti stiprus, patikimas. Darbas nuolatinis. Turi susikalbėti angliškai.

sime. Dabar žvilgtelėkime į jų skundą:

"Kūrimas 1918 - 1919 metais socializmo Lietuvoje vyko atkaklių grumtynių aplinkybėse šiuo viduriu ir išorės kontrevoliucionieriais. 1918 m. spalio pabaigoje lietuvių buržuaziniai nacionalistai, vokiečiams okupantams leidus, pradėjo organizuoti savo vyriausybę. 1918 m. lapkričio 9 d. Vilniuje, vokiečių okupacinių valdžių nurodymu, buvo suformuota su A. Voldemaru prišakyje buržuazinė vyriausybė.

Štai kokia istorinė sovietinė tiesa! Spalyje vokiečiai okupantai leido organizuoti, o lapkričio 9 nurodė kaip suformuoti buržuazinę vyriausybę. Tai tokios sovietinės tiesos ir teisybės. Taip buvo:

"Tuo tarpu vokiečiai pralaimėję karą Vakaruose buvo priversti 1918 m. lapkričio 11 d. kapituluoti. Visi ju planai griuvo.

Dar 1918 m. lapkričio mėn. 2 d. Valstybės Taryba atsisakė Uracho kandidatūros. Į Tarybą grįžo pirmiau iš jos išstoję nariai. Krašto valdymo prišakyje atsistojus Valstybės Tarybos prezidentas — pirmininkas A. Smetona ir du vice-pirmininkai J. Staugaitis ir St. Šilingas. Vykdomąją valdžią paėmė (kaip tik Vokietijos kapituliacijos dieną) ministrų kabinetas su pirmuoju pirmininku ir užsienio reikalų ministru A. Voldemaru... (Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė, Lietuvos Istorija, 891 psl.).

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANICS

- ◆ MILLWRIGHTS
- ◆ PIPE FITTERS
- ◆ AUTO AND DIESEL ELECTRICIANS
- ◆ CARPENTERS
- ◆ RIGGERS

REQUIREMENTS:

Men with verified experience in any of the above classifications.

BENEFITS:

Excellent pay, 40-hour week, annual vacation, paid holidays, life and hospitalization insurance.

To apply, report in person for interview and testing at Employment Office Bldg., 2511, Gate 2, Highway No. 62, Charlestown, Indiana, from 8 A. M. to 1 P. M., Monday thru Friday, or write

OLIN MATHIESON

CHEMICAL CORP.

INDIANA ARMY AMMUNITION PLANT CHARLESTOWN, INDIANA

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

New England's Largest Printing Plant
Has Excellent Openings With A Future!

FOLDER OPERATORS
INSERTER OPERATORS
GATHERING MACHINE OPERATORS
AND GENERAL WORKERS

Steady Jobs; Good Pay; Excellent Benefits

Call or Write:

James Perry, Bindery Supt., (603) 224-5311

BLANCHARD PRESS INC.

(Rumford Press Division)

10 Ferry Street, Concord, New Hampshire

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairūs Pardavimai

FOR SALE

VERY REASONABLE

Mahogany Full Size Bed, Kitchen

Table With 2 Chairs And One Table

Lamp End Tables

Tel. 338-1127

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJENAS"

RANGE

FIRE IS

WILDFIRE

DEVILLE MOTOR INN

1275 Lee Street

DESPAINES, ILLINOIS

REIKALINGA SEIMININKĖ

Viduramė moteris. Turės vėsinama kambarį, maudyne ir televiziją. Reikis virti, lengvas namų ruošos darbas, prižiūrėti vyresnio amžiaus moteriškę. Nereikės žlugti, yra tarnaičiu. Geras atlyginimas. Liudijimai. EU 6-1861 FO 9-9452

REIKALINGA SEIMININKĖ

turi kalbėti angliškai. Turės savo kambarį, maudyne ir televiziją. Du suaugusieji. Vakarinis priemiestis. Liudijimai.

WRITE BOX AF 193

225 W. Washington St.

HOUSEKEEPER

Middle Aged Woman.

Own Airconditioned Room, Bath & TV

Cooking, Light Housekeeping and Caring for Elderly Lady

No Laundry; Other Help

Excellent Wages; References

EU 6-1861 FO 9-9452

EXCELLENT

IMMEDIATE OPENINGS

Executive housekeeper and housekeepers. Pleasant working conditions. Steady employment. Days, evenings or weekends. Contact

Mr. WATSON 897-1196

DeVILLE MOTOR INN

1275 Lee Street

DESPAINES, ILLINOIS

GENERAL OFFICE

FIVE DAY WEEK

Good Employment Benefits

Automotive Experience

Steady Work

Good Starting Salary

CALL MR. MIZE

622-2145

EXCELLENT OPPORTUNITY

A C C O U N T S

R E C E I V A B L E

EXPERIENCED

Machine experience preferred but not necessary. Will train. Modern air conditioned office. Vacation and insurance. Permanent position. Free Coffee Annul

RANDOLPH PAPER COMPANY

2141 So. Throon Street

Phone: 738-1700. Mrs. Hassan

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapols

3208 1/2 W. 95th St.

GR 6-4389

GA 4-8654

Slate Farm Mutual

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

7 KAMBARIŲ bungalow, centralinis gazu šildymas, 30 pėdų sklypas. 57 ir Maplewood.

3 BUTAI ir krautuvas patalpa. \$350 pajamų per mėnesį. 51 ir Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

Tel. CL 4-2390

LA GRANGE PARK new convertible 9 room story and a half Southern colonial brick with 2 car attached garage. This adaptable home has all modern appliances and shopping, all within 4 blocks. Makes for convenient living, priced in the low 40-ties. WO 8-3330.

CRETE, BY OWNER 40 minute drive from Loop via 394. 4 bedroom home, spacious, gracious and nearly new; 2 baths, family room, dining room, lot 75x193 ft. Fine rural community, convenient to Urban opportunity. \$30,500.00. Phone: 312-672-7742. Mr. Harold Youngberg.

Tuoju galima užimti 6 kamb. apartamentinį namą su krautuve. Naujai pertaisytas, arti 63 ir California. Prieinama kaina. GA 5-0744.

MARQUETTE PARKE, arti Maria High School, parduodu 6 kamb. mūrinių bungalovų, nauja elektra, naujas beisbordo šildymas. Savininkas 434-3477.

BRICK BUILDING, 3 room apartment in rear of shoe store. Two 5 1/2 room apartm. 2-nd floor. S. West. \$30,000.00. Call LA 3-9857.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange Įstaigoj)

Pigūs automobilų draudimai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas

9727 So. Western Ave.,

Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

8 m. rugpjūčio 23 d. trečioji mūsų ekskursija vyksta į Lietuvą. Dar yra kelios neužimtos vietos. Kas norėtų pasinaudoti, prašomas tuojau užsiregistruoti. Tvarcome visus kelionės reikalus keliaujančių į Lietuvą ir iš Lietuvos atostogoms iškviestų žmonių.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŲRA:

namų, automobilų gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokėlimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namy Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogas rinas (gutters). Darbas atliekamas greitai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

Apskalčiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,

Chicago, Ill. 60609.

Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus ideidame.

KAMINUS ISVALOME ir patalpo- me. Nudžome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Exame aprausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Išainavimas veltui. kreipkitės bet kada.

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on Investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagamintų prekių labai prielaimomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicago lietuvių įstaigą, turinčią tel. są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608